

Laidiens: 11.07.2008., Nr. 106

Ministru kabineta noteikumi Nr.510

Rīgā 2008.gada 7.jūlijā (prot. Nr.46 33.§)

Kioto protokola projektu mehānismu īstenošanas kārtība

*Izdoti saskaņā ar likuma “Par Latvijas Republikas dalību
Kioto protokola elastīgajos mehānismos” 14.pantu*

I. Vispārīgie jautājumi

1. Noteikumi nosaka kārtību:

1.1. kādā īsteno Kioto protokola projektu mehānismus;

1.2. kādā atbilstoši Kioto protokolam piešķir emisijas samazināšanas vienības, sertificētas emisijas samazināšanas vienības, piesaistes vienības un noteiktā daudzuma vienības;

1.3. kādā Eiropas Savienības emisijas kvotu tirdzniecības sistēmā izmanto emisijas samazināšanas vienības un sertificētas emisijas samazināšanas vienības.

2. Kioto protokola projektu mehānismu īstenošana ietver darbības, kas saistītas ar Kioto protokolā (turpmāk – protokols) minēto projektu (turpmāk – projekts) iesniegumu sagatavošanu un apstiprināšanu, projektu ieviešanu un uzraudzību.

3. Latvijas Republikā reģistrēto juridisko personu ārvalstīs iesniegto protokola projektu mehānismu apstiprināšanu nodrošina atbilstoši Latvijas Republikas un citu valstu noslēgtajiem saprašanās memorandiem par kopīgu protokola projektu mehānismu īstenošanu.

II. Projekta iesnieguma sagatavošana, iesniegšana un apstiprināšana

4. Projekta ierosinātājs – Latvijas Republikā vai citā valstī reģistrēta juridiskā persona – projekta idejas iesniegumu rakstiski iesniedz Vides ministrijā. Projekta idejas iesniegumu sagatavo atbilstoši šo noteikumu 1.pielikumam. Ar zemes izmantošanu, zemes izmantošanas maiņu un mežsaimniecību saistīto projektu ierosinātājs var būt juridiska un fiziska persona.

5. Ja projekta idejas iesniegumā minētie pasākumi ir saistīti ar hidroelektroenerģijas ražošanu iekārtā, kuras jauda ir lielāka par 20 MW, projekta ierosinātājs nodrošina normatīvo aktu ievērošanu, kuri reglamentē prasības hidrotehniskajām būvēm, kā arī ņem vērā Pasaules dambju apsaimniekošanas komisijas 2000.gada novembra

ziņojumu "Dambji un attīstība. Jauns satvars lēmumu pieņemšanai". (Ziņojums elektroniski pieejams Vides ministrijas mājaslapā internetā.)

6. Vides ministrija 14 dienu laikā pēc projekta idejas iesnieguma saņemšanas izvērtē tā atbilstību protokola 6. vai 12.pantam, kā arī sagatavo un nosūta atzinumu projekta ierosinātajam. Projekta idejas iesniegumu izvērtē atbilstoši šādiem kritērijiem:

6.1. emisijas samazinājums (tonnas gadā) vai oglekļa dioksīda piesaiste (biomasas pieaugums) un kopējais emisijas samazinājums projekta īstenošanas laikā;

6.2. pamatlīdzekļu atdeve (ieskaitot emisijas samazinājuma vienību vērtību) un atmaksāšanās periods.

7. Ja Vides ministrijas atzinumā ir priekšlikumi vai iebildumi par iesniegto projekta idejas iesniegumu, projekta ierosinātājs 14 dienu laikā pēc atzinuma saņemšanas precizē projekta idejas iesniegumu un atkārtoti iesniedz to izvērtēšanai. Vides ministrija atkārtoti iesniegto projekta idejas iesniegumu izvērtē 14 dienu laikā pēc tā saņemšanas.

8. Ja Vides ministrijas atzinumā ir iebildumi par atkārtoti iesniegto projekta idejas iesniegumu, Vides ministrija pārtrauc projekta idejas iesnieguma izskatīšanu un septiņu dienu laikā par to paziņo projekta ierosinātajam.

9. Ja Vides ministrijas atzinumā nav priekšlikumu vai iebildumu par iesniegto projekta idejas iesniegumu un tā atbalsta projekta tālāku virzību, projekta ierosinātājs 90 dienu laikā sagatavo projekta iesniegumu atbilstoši šo noteikumu 2.pielikumam.

10. Projekta ierosinātājs rakstiski iesniedz Vides ministrijā projekta iesniegumu. Projekta iesniegumā iekļauj:

10.1. bāzes scenārija aprakstu;

10.2. papildināmības aprakstu;

10.3. monitoringa aprakstu.

11. Bāzes scenārija aprakstā identificē visas iespējamās siltumnīcefekta gāzu emisijas no konkrētiem piesārņojuma avotiem vai potenciālās piesaistes, kas varētu rasties, ja netiktu īstenots konkrētais projekts. Bāzes scenārija apraksts atbilst šādiem kritērijiem:

11.1. emisijas vai piesaistes aprēķini veikti, pamatojoties uz konkrēto projektu vai izmantojot citu projektu emisijas faktorus;

11.2. tas veido pārskatāmu struktūru attiecībā uz izmantotajiem pieņēmumiem, metodoloģiju, parametriem, datu ieguves avotiem un konkrētajiem apstākļiem.

12. Papildināmības aprakstā apkopo normatīvajos aktos noteiktās prasības vides aizsardzības jomā, kā arī tehnoloģisko, tehnisko vai finanšu informāciju par plānotajiem pasākumiem projekta īstenošanā. Papildināmības apraksts atbilst šādiem kritērijiem:

12.1. projekta iesniegumā paredzētās darbības nav noteiktas vides aizsardzības normatīvajos aktos;

12.2. projekta īstenošanā tiek izmantotas tehnoloģijas vai prakse, kas attiecībā uz siltumnīcefekta gāzu emisiju ir līdzvērtīga vai labāka nekā atbilstošajā tautsaimniecības nozarē vai sektorā dominējošā tehnoloģija.

13. Monitoringa aprakstā apkopo informāciju par:

13.1. datu savākšanas un glabāšanas procedūrām, lai novērtētu vai izmērītu siltumnīcefekta gāzu emisijas vai piesaistes apjomu konkrētajam projektam noteiktā laikposmā, kā arī bāzes scenārijam;

13.2. monitoringa kvalitātes nodrošināšanas un kontroles procedūrām.

14. Projekta iesniegums un tajā sniegtā informācija ir pieejama sabiedrībai vides aizsardzības normatīvajos aktos noteiktajā kārtībā. Ja projekta ierosinātais uzskata, ka daļa informācijas ir ierobežotas pieejamības informācija, to iesniedz atsevišķi un norāda iemeslus, kādēļ informācija tiek uzskatīta par ierobežotas pieejamības informāciju. Ja informācija ar Vides ministrijas lēmumu ir atzīta par ierobežotas pieejamības informāciju, Vides ministrija nodrošina tās aizsardzību atbilstoši normatīvajiem aktiem par informācijas atklātību. Ja Vides ministrija nepiekrīt, ka informācija uzskatāma par ierobežotas pieejamības informāciju, tā pieņem attiecīgu pamatotu lēmumu un to rakstiski paziņo projekta ierosinātājam. Minēto lēmumu mēneša laikā pēc tā pieņemšanas var pārsūdzēt tiesā Administratīvā procesa likumā noteiktajā kārtībā.

15. Septiņu dienu laikā pēc projekta iesnieguma saņemšanas Vides ministrija paziņojumu par projekta iesniegumu ievieto Vides ministrijas mājaslapā internetā, kā arī nosūta elektroniski interesentiem, kuri ir izteikuši vēlēšanos saņemt šādu paziņojumu un iesnieguši Vides ministrijā e-pasta adresi, uz kuru nosūtāms paziņojums.

16. Paziņojumā norāda vietu un termiņu, līdz kuram var iepazīties ar projekta iesniegumu un iesniegt priekšlikumus. Priekšlikumu iesniegšanas termiņš nedrīkst būt mazāks par vienu mēnesi kopš projekta iesnieguma saņemšanas.

17. Par projekta iesnieguma saņemšanas dienu uzskata dienu, kad projekta ierosinātais ir iesniedzis projekta iesniegumu atbilstoši šo noteikumu 9. un 10.punktā minētajām prasībām.

18. Septiņu dienu laikā pēc priekšlikumu iesniegšanas termiņa beigām Vides ministrija informē projekta ierosinātāju par saņemtajiem priekšlikumiem un norāda termiņu, līdz kuram tie izvērtējami un, ja nepieciešams, precizējams projekta iesniegums.

19. Projekta ierosinātais precizēto projekta iesniegumu rakstiski nosūta 20.punktā minētajai inspicēšanas institūcijai. Ja projekta ierosinātais noteiktajā termiņā neiesniedz precizēto projekta iesniegumu, Vides ministrija ir tiesīga pārtraukt projekta iesnieguma izskatīšanu, septiņu dienu laikā par to paziņojot projekta ierosinātājam.

20. Validācijas un verifikācijas pārbaudes atbilstoši šajos noteikumos noteiktajām prasībām veic inspicēšanas institūcijas, kas ir akreditētas valsts aģentūrā "Latvijas Nacionālais akreditācijas birojs" atbilstoši standartā LVS EN ISO/EC 17020:2005 "Galvenie kritēriji dažādu veidu institūcijām, kas veic inspicēšanu" noteiktajām prasībām, par kuru akreditāciju Ekonomikas ministrija ir publicējusi paziņojumu laikrakstā "Latvijas Vēstnesis", vai citu Eiropas Savienības dalībvalstu paziņotās institūcijas.

21. Inspicēšanas institūcija atbilst šādām prasībām:

21.1. institūcijas darbiniekiem ir atbilstoša kvalifikācija, nepieciešamā izpratne par protokola projektu mehānismu pamatprincipiem, zināšanas un prasmes par projektu pārbaudes vides aspektiem, projekta bāzes scenārija

aprēķināšanu un monitoringu, attiecīgajām audita prasībām un metodēm, siltumnīcefektu gāzu emisijas un piesaistes aprēķina metodēm;

21.2. institūcija ir finansiāli stabila, tai ir nepieciešamie resursi, un tā ir apdrošinājusi savu civiltiesisko atbildību tādā apjomā, lai segtu iespējamās kļūdas dēļ radušos zaudējumus, kas institūcijas darbības jomas risku novērtējumā aprēķināti sadarbībā ar institūcijas izvēlēto apdrošinātāju;

21.3. institūcijas darbības iekšējās procedūras ir aprakstītas, un šī informācija ir pieejama sabiedrībai;

21.4. institūcijas vadības struktūra nodrošina stabilu pakalpojumu kvalitātes līmeni, ieskaitot kvalitātes kontroli un lēmumu pieņemšanu attiecībā uz validācijas vai verifikācijas procesu, kā arī:

21.4.1. ir pieejama informācija par institūcijas personālsastāvu – vārds, uzvārds, kvalifikācija, pieredzes apraksts;

21.4.2. ir izstrādāta organizatoriskās vadības blokshēma, kurā skaidri izsekojams pilnvaru, atbildības un funkciju sadalījums;

21.4.3. ir pieejama institūcijas kvalitātes nodrošinājuma politika un procedūras;

21.4.4. ir pieejamas institūcijas administratīvās procedūras, ieskaitot dokumentu kontroli;

21.4.5. ir pieejama institūcijas darbinieku atlases un apmācības politika un procedūru apraksts, kas nodrošina darbiniekiem nepieciešamās zināšanas, prasmes un iemaņas, kā arī atspoguļo darbinieku sasniegumus;

21.4.6. ir pieejama institūcijā iesniegto sūdzību un iesniegumu izskatīšanas kārtība;

21.5. pret institūciju nav ierosināta tiesvedība par nelikumīgu vai ļaunprātīgu profesionālu darbību, krāpšanu vai citu darbību, kas nav savienojama ar inspicēšanas institūcijas funkcijām.

22. Inspicēšanas institūcija veic projekta iesnieguma validāciju, novērtējot, vai projekta iesniegums atbilst protokola 6. vai 12.pantam un vides aizsardzības normatīvajiem aktiem.

23. Inspicēšanas institūcija 30 dienu laikā pēc projekta iesnieguma saņemšanas sagatavo un rakstiski nosūta Vides ministrijai un projekta ierosinātājam validācijas pārskatu.

24. Validācijas pārskatā inspicēšanas institūcija norāda, vai projekta īstenošanas laikā iegūtais emisijas samazinājums vai papildu piesaiste ir definējama kā papildināmība, novērtē, vai projekta bāzes scenārijs un monitoringa apraksts atbilst protokola 6. vai 12.pantam un vides aizsardzības normatīvajiem aktiem.

25. Ja projekta iesniegums saskaņā ar validācijas pārskatu atbilst protokola projektu mehānisma statusam, Vides ministrija 14 dienu laikā sagatavo projekta iesniegumu izskatīšanai šo noteikumu 26.punktā minētajā projektu uzraudzības padomē. Pēc tam, kad veikta validācija, izmaiņas projekta iesniegumā var izdarīt tikai tādā gadījumā, ja saņemta Vides ministrijas rakstiska piekrišana.

26. Projektu uzraudzības padomes sastāvā iekļauj trīs Vides ministrijas pārstāvjus, vienu Ārlietu ministrijas pārstāvi, divus Ekonomikas ministrijas pārstāvjus, vienu Satiksmes ministrijas pārstāvi, divus Zemkopības

ministrijas pārstāvjus, vienu Vides konsultatīvās padomes pārstāvi, vienu Latvijas Pašvaldību savienības pārstāvi. Padomes personālsastāvu apstiprina vides ministrs. Padome darbojas saskaņā ar vides ministra apstiprinātu nolikumu. Padomi vada Vides ministrijas pārstāvis. Vides ministrija pilda padomes sekretariāta funkcijas.

27. Projektu uzraudzības padome izskata kopīgi īstenojamo projektu iesniegumus un sniedz Vides ministrijai priekšlikumus par protokola projektu mehānisma statusa piešķiršanu.

28. Vides ministrija apstiprina projekta iesniegumu, piešķirot tam protokola projektu mehānisma statusu.

III. Projekta ieviešana un uzraudzība

29. Projekta ierosinātājs nodrošina:

29.1. projekta tehnisko ieviešanu atbilstoši projekta iesniegumam;

29.2. emisijas vai piesaistes monitoringu atbilstoši monitoringa aprakstam.

30. Vides ministrija uzrauga projekta ieviešanu atbilstoši apstiprinātajam projekta iesniegumam.

31. Projekta ierosinātājs katru gadu līdz 15.aprīlim iesniedz Vides ministrijā pārskatu par projekta īstenošanu iepriekšējā kalendāra gadā. Pārskatu sagatavo atbilstoši šo noteikumu 3.pielikumam.

32. Projekta ierosinātājs pārskatu rakstiski iesniedz pārbaudei tādā inspicēšanas institūcijā, kura nav veikusi projekta iesnieguma validāciju un nav atkarīga no projekta ierosinātāja.

33. Inspicēšanas institūcija pārbauda pārskatā sniegto aprēķinu vai mērījumu atbilstību projekta iesniegumā minētajām prasībām, kā arī izmantoto metodiku, lai konstatētu, vai pārskats satur pilnīgu, pareizu un patiesu informāciju par emisijas vai piesaistes monitoringa rezultātiem.

34. Projekta ierosinātāja pienākums ir nodrošināt inspicēšanas institūcijai nepieciešamo informāciju un pieeju tehnoloģiskajām iekārtām.

35. Inspicēšanas institūcija ir atbildīga par ierobežotas pieejamības informācijas neizpaušanu.

36. Inspicēšanas institūcija 20 dienu laikā pēc projekta gada pārskata saņemšanas sagatavo un rakstiski nosūta projekta ierosinātājam un Vides ministrijai verifikācijas ziņojumu par pārbaudes rezultātiem.

37. Ja šo noteikumu 5., 10., 19., 23., 32. un 36.punktā minētos dokumentus iesniedz papīra formā, projekta ierosinātājs iesniedz iestādē dokumentā ietverto informāciju, izmantojot arī elektroniskos datu nesējus, ja tādi ir pieejami.

38. Vides ministrija mēneša laikā pēc projekta gada pārskata un verifikācijas ziņojuma saņemšanas izvērtē verifikācijas ziņojumu un pieņem lēmumu par emisijas samazināšanas vienību, piesaistes vienību vai noteiktā daudzuma vienību piešķiršanu. Minēto lēmumu mēneša laikā pēc tā pieņemšanas var pārsūdzēt tiesā Administratīvā procesa likumā noteiktajā kārtībā.

IV. Emisijas samazināšanas vienību, sertificētu emisijas samazināšanas vienību, piesaistes vienību un noteiktā daudzuma vienību piešķiršana

39. Latvijas Vides, ģeoloģijas un meteoroloģijas aģentūra, pamatojoties uz projekta ierosinātāja iesniegumu, atver kontu siltumnīcefekta gāzu emisijas vienību reģistrā (turpmāk – emisijas reģistrs). Iesniegumā norāda vismaz divas